

Til Føroya veljarar!

Okkara agitation til fólkatingsvalið nýttist bara at verið ein áheitan á veljarararnar um at kanna politikkin í Føroyum, sum hann fór fram 8 árin, ið fólkaflokksmeirlutastýrið ráddi og meta hann saman við politikkin núverandi landsstýrisins.

Tilíkt stýri vil neyvan nakar føroyingur ynskja sær sum 8 ára fólkaflokksstjórnin forði.

At tað varð so út av lagi ringt og negativt komst av, at fólkaflokkurin hevur sum sína prícipliella støðu einki at hava við Danmark at gera. Öll tey mál, stør-mál, sum einans kunnu loysast til fulnar saman við Danmark, danska ríkisstýri og danska fólkatíngi, skúgvandi flokkurin frá sær til óbótligan skaða fyrri land og fólk.

Hesin politikkur hevur gjørt tað so ómetiliga tungt hjá hesum landsstýri-nam. Tað er ikki gamansleikur at taka öll tey tungu risatøkini, sum fólkaflokks meirlutastýrið av illvilja móti samar-beiðinum, við Danmark ikki vildi fara undir.

Men hesi tokini megu takast, um livandi skal verða her á landi. Og sitandi landsstýri við javnaðarmanni sum lögmanni og orðforara legði eisini út við størstøknum pláni at fáa tey livsneyðugu tiltøkini gjørd og frá hondini við tað sama ella so skjótt sum møguligt.

Ikki er meiri enn hálvur fjórður rógv in, bara 2 av teimum 4 árunum, ið landsstýrið undir javnaðarleiðslu kann sita, til val verður aftur.

Men í hesi tíð er longu nógv vundið og nógv í umbúna og fyrireika at fara undir nú beinavegin.

Vit kunnu nevna nøkur dømi, ið öll eru for at eftirkanna:

1. GRÖNLANDSMÁLID

Hetta mál um meiri rættindi fyrri føroyingur í Grönlandi hevur verið nógv umrøtt. Men í tíðini hjá 8 ára fólkaflokks meirluta stýrinum kom einki á skafti, párt einki burtur úr.

Hetta vita allir fiskimenn, allir føroyingar.

Sitandi landsstýri tók stríðið fyrri meiri rættindum í Grönlandi fyrri føroyingum upp við tað sama, ið tað varð sett.

Og sum öllum føroyingum kunnugt varð avgerandi framstig vunnin.

6 nýggjar havnir aftrat teimum gomlu vóru vunna til 1960. Tá skuldi nýggjar samráðingar verða uppførtar. Hóast grönlandingar tá formelt eftir bókstavinum kunnu taka aftur rættin hjá føroyingum til at nýta hesar havnir.

Streymurin

frá SEV er nú fyrri álvara farin at vika, so petroleumsskampan er aftur blivin góð salgsvara.

Turkurin hevur verið so óforur í ár, at vatnbingini eru at kalla tøm. Skamt, að verður nú við streyminum, so í teim flestu byggunum í Føroyum er kurtu-ljosið komið í hástöði.

Tað er mangur sum undrast, at ikki er farið fyrr undir skamtanina, tað gera teir í Noregi so tað mátti eisini bor-ið til her og ikki í öllum forum verða um ein háls.

er tað, sum ein grönlandingur segði, sum í samráðingunum høvdu verið, at eingin maður, hvørki føroyingur ella grönlandingur ella dani, droymir um, at hesin rættur tá verður afturtíkn frá føroyingunum, men allir kenna seg tvørtur-imóti fullvisar um, at landið tá vil liggja soleiðis, at føroyingar ikki bara koma at hava hesi arbeiðsrættindi, men verða at fáa nógv rúmari ræsur. Helst verður tað tá soleiðis, at føroyingar vilja, sum Dam vegna føroyingar kravdi, fáa somu rættindi og grönlandingar í Grönlandi eins og grönlandingar hava somu rættindi í Føroyum sum føroyingar.

2. ENDURNÝGGJAN AV SKIPA-FLÖTANUM

Sum kunnugt fækkaðist skipatons-talið yvir 5000 ta tíðina, meðan fólkaflokks meirlutastýrið ráddi.

Fyrsta, ið sitandi landsstýrið gjørdi var at fáa finansieringskipan í lag til bygging av fiskiskipum.

Sum öllum kunnugt kom gongd á, storgongd.

Vit hava nú við tí trolaranum, ið er við at fara av bakkastokkinum 14 nótians trolarar, harvav 12 stórar bræn-nýggjar.

Av nýggjum linubátum hava vit fing-ið til landið 12, og í bygging og kon-traktaðir eru yvir 20, og 5 eru bilagdir í Eysturtýskalandi at byggja í 1963.

Umframt hesar linubátar er talan um nógv, ið menn hava tikið seg saman at royna at fáa við hjálp av almennum lanum.

Við rættum og vinarligum samarbeiði Framhald á 2. síðu.

Hákon Djurhuus og oyggjarvegurin

Tá ið ein veit, hvat ið fólkaflokks-landsstýri við Hákonu Djurhuusi sum vegamálaráðherra skriftliga hevur sagt og lagt eftir seg í oyggjarvegamálinum, kennir ein seg meira enn illa við at lesa Hákon Djurhuusar drápliga hogg móti Nato og sitandi landsstýri í oyggjarvegspurninginum.

Ti sannleikin er og veruleikin er.

AT Fólkaflokkslandsstýri við Hákonu Djurhuusi sum vega- og havnamálaráðherra yvir fyrri NATO hevur skriv-liga váttað, ærklærað, at OYGGJ-ARVEGURIN ONGA TRAFIKALA INTERESSU HEVUR!

Tá ið vit vita, at skipanin NATO-landanna millum vanliga er tann, at viðvikandi vegum og havnum og öðrum almennum ar-beiðum, ið hava trafikala og almenna interressu, skulu avvarandi lond ikki bara sjálvi gera hesi arbeiði, men tey skylda at gera tey beinavegin og gjalda kostnaðin av teimum, og at NATO van-liga einans ger tilíki arbeiði har, ið tey sigast onga samferðsluliga interressu ha-va — tá ið vit leggja okkum hetta í gey-ma, kann eingin ivi vera um, hvi fólka-flokkska landsstýrið við flokksformanni Hákonu Djurhuusi enn tá skrivliga hevur váttað hevur æbæðyræð, at oyggjar-vegurin onga samferðsluliga interressu hevur.

Knud Monrad Wang, blaðstjóri, Hákon Poulsen Djurhuus, fólkatingsmaður og 14. September koma nú fyrri rættin fyrri skemdar skrivning sína móti lögmanni.

Verjumálaráðharrin um NATO-vegin og radarstöðina

Í BRÆVI DAGF. 27. OKTOBER 1960 TIL LÖGMANNIN.

MANNING:

Den samlede bemanning på de to stationer vil komme til at andrage 130—140 mand, hvoraf hovedparten vil blive militært og resten civilt personel, og der vil kun blive tale om at beskæftige personer fra Danmark eller Færøerne.

Det militære personel skal have specialuddannelse dels i betjeningen af stationerne og dels som teknikere for at kunne udføre reparationer og lignende på materiellet, men en mindre del, som jeg foreløbig vil anslå til 10—15 mand, påregnes anvendt til arbejdet, som ikke kræver tekniske og militære forudsætninger, og disse stillinger vil formentlig delvis eller helt kunne besættes med færinger, såfremt der måtte være interesse herfor.

INNGYRÐING AV ØKJUM:

De arealer, hvorpå stationerne og indkvarteringsområdet anlægges, vil af

hensyn til anlæggenes beskyttelse og u-hindrede funktion blive indhegnet. Det er for tiden ikke muligt at oplyse den nøjagtige størrelse af de pågældende arealer, men hegnen vil antagelig alt efter terræforholdene de enkelte steder komme til at forløbe i en varierende afstand på maksimalt 200 m fra vedkom-mende bygning eller anlæg. Ligeledes vil adgangsvejen til stationerne blive spær-ret tæt ved disse, men vil iøvrigt være for offentligheden.

EINGIN GEISLAVANDI; EINGI ALOPS OG VANDAVÁP:

Der er ikke med driften af anlæggene forbunden nogen form for strålevirkning af sundhedsfarlig eller anden skadelig karakter for mennesker og dyr, som færdes på områderne omkring stationer-ne. Jeg kan i denne forbindelse henvisse til, at der i Danmark findes ganske tilsvarende stationer, hvor der ene sted drives landbrug helt ind til ca. 50 m fra stationen, og hvor iøvrigt en af de derværende landbrugs beboelser er be-liggende i kort afstand fra samme, idet der som sagt ingen risiko er forbunden hermed. Der vil kun blive tale om at forsyne stationernes militære personel med almindelige håndvåben, men ikke om nogen form for oplægning af bom-bere, raketter o. l.

Als eingin skylda hjá føroyingum at ta-ka lut í hertenastu í Føroyum, men standa atlandi frítt at vera við um teir sjálvi ynskja.

Sáfremt senere måtte vise sig, at fær-inger skulle ønske at forrette frívil-lig, militærtjeneste ved stationerne, vil vi tage dette spørgsmål op til overvejelse. Principielt skulle der intet være til hinder herfor under den forudsætning, at de pågældende har de fornødne kva-lifikationer.

VEGARBEIÐI:

Herudover kan jeg tilføje, at når jeg i mit brev af 13. ds. til Kjaran Mohr henviste denne til at søge oplysninger hos landsstyret om mulighederne for en eventuel forlængelse af natovejen til Kollefjord ved færøsk foranstaltning, skyldtes dette, at spørgsmålet herom Framhald á 2. síðu.

VALFUNDIRNIR verða nú hildnir. Í Suðuroy hava valevnini fyrri allar flokk-arnar hildið fund og komu norður um aftur við Tjaldrinum.

Útvarpsvallfundur verður týskvöldið og friggjadagin ella leygardagin verður fundur í Sjonleikarhúsinum útvarpaður.

Skipatíðindi

Trolararnir Skálager og Jóannes P. landað báðir í Føroyum, veiðan er á-víkavist 380 og 240 tons.

Tinganes kom undan Grönlandi hós-dagin á miðdegi, teir hava 300 tons, sum teir fóru til Noregs við í gjár. Fi-skane er farin til ísfisk, teir skulu royna undir Íslandi. ...